

۲۰۷۲۸۷۲

بنام خداوند جان و خرد

روش‌های ارزشیابی از یادگیری

مؤلف

جواد یار علی‌آبادی

عضویت علمی دانشگاه تهران

با همکاری

افسانه اسماعیلی

فهرست نویسی فیفا

سرشناسه

عنوان و نام پدیدآوران

مشخصات نشر

مشخصات ظاهری

شابک

وضعیت فهرست نویسی

موضوع

موضوع

موضوع

شناسه جزو

رده بندی مکرر

رده بندی دهی

شماره کتابشناس ملی

نام کتاب: روش های ارزیابی یادگیری

مؤلف: جواد یارعلی ایزدخواستی

همکار: افسانه اسماعیلی

ناشر: رشد فرهنگ

طراح جلد: ریحانه رحیمی

صفحه آرای: انتشارات رشد فرهنگ

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: واصف

نوبت چاپ: اول - پاییز ۱۳۹۸

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۵۵۰۰ تومان

انتشارات رشد فرهنگ

یارعلی ایزدخواستی، جواد، ۱۳۴۹

روش های ارزشیابی از یادگیری / مؤلف جواد یارعلی ایزدخواستی، با همکاری، افسانه اسماعیلی.

تهران، رشد فرهنگ، ۱۳۹۸.

۲۸۴ ص.

۹۷۸-۶۲۲-۲۰۵-۰۸۷-۰

فیفا

شاگردان - Rating of Students

آموزش و پرورش - ارزشیابی Educational evaluation

یادگیری - Evaluation Learning

اسماعیلی، افسانه، ۱۳۶۰ -

LB ۱۱۱۷/۹۲۹۱۳۹۸

۳۷۱/۲۷

۵۶۷۲۱۴۴

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۰۵-۰۸۷-۰

ISBN: 978-622-205-087-0

آدرس انتشارات: تهران، خیابان مرتضوی، بعد از تقاطع جیحون، پلاک ۷۰۶

تلفن: ۰۲۱-۶۶۳۷۷۵۷۰

Email: roshdefarhang@yahoo.com

فهرست مطالب

۷	پیش‌گفتار
۹	فصل یکم: مفهوم و ماهیت ارزش‌یابی
۹	مفهوم و ماهیت ارزش‌یابی
۹	اهمیت و ضرورت ارزش‌یابی
۱۱	(۱) اندازه‌گیری
۱۱	مراحل اندازه‌گیری
۱۴	مقیاس‌های اندازه‌گیری
۱۶	(۲) آزمود:
۱۷	(۳) سنجش
۱۸	(۴) ارزش‌یابی
۲۳	فصل دوم: مراحل و انواع ارزش‌یابی
۲۳	انواع ارزش‌یابی
۲۳	(الف) انواع ارزش‌یابی از حیث برصوه
۲۴	(ب) انواع ارزش‌یابی از حیث ملاک (شاخص)
۲۵	(ج) انواع ارزش‌یابی از حیث زمان اجرا
۲۶	(۱) ارزش‌یابی ورودی (سنجش آغازین):
۳۱	(د) انواع ارزش‌یابی از حیث هدف
۳۳	جایگاه ارزش‌یابی در آموزش و پرورش
۳۳	رابطه ارزش‌یابی با عناصر ضروری آموزش و پرورش
۳۳	☐ هدف
۳۴	☐ برنامه
۳۴	☐ روش
۳۵	☐ درون‌داد
۳۵	☐ برون‌داد
۳۶	ارزش‌یابی و ارتباط آن با عوامل (نیروی انسانی) ضروری آموزش و پرورش
۳۸	مراحل و چگونگی ارزش‌یابی
۴۰	ابزارها و روش‌های ارزش‌یابی
۴۱	فصل سوم: آزمون‌ها
۴۲	انواع آزمون
۴۴	(الف) آزمون‌ها از نظر موضوع اندازه‌گیری

۴۵	(ب) آزمون‌ها از نظر دقت اندازه‌گیری (دقت ساخت)
۴۷	(ج) آزمون‌ها از نظر کمیت آزمون شوندگان
۴۸	(د) آزمون‌ها از نظر نوع پاسخ و نحوه پاسخ دهی
۵۱	(ه) انواع آزمون از نظر مواد لازم
۵۲	(و) انواع آزمون از نظر نمره‌گذاری
۵۵	فصل چهارم: طراحی امتحان
۵۵	اهداف یادگیری فصل چهارم
۵۵	امتحان
۵۶	طراحی امتحان
۵۷	اهداف آموزشی
۶۰	طبقه‌بندی - تعیین - تعیین در حیطه شناختی
۶۶	هدف رفتاری
۶۷	مزایای تدریس از طریق رفتاری
۷۰	جدول هدف - جهت (مشخصات درس)
۷۶	بودجه بندی جدول - عناصر (شرح سنجش، هدف - محتوا)
۸۰	تصمیم‌گیری در مورد تعداد پرسش‌های امتحان
۸۱	نوشتن پرسش‌ها
۸۲	پرسش‌های امتحانی و ویژگی‌های آن
۸۹	پرسش‌های انشایی (ساخته پاسخ یا تشریحی)
۹۳	پرسش‌های عینی - انشایی
۹۵	پرسش‌های عینی و اقسام آن
۱۰۵	ضوابط و اصول کلی و مشترک پرسش‌های امتحانی
۱۰۸	اصول و ضوابط نوشتن پرسش‌های انشایی
۱۱۱	اصول و ضوابط نوشتن پرسش‌های عینی - انشایی
۱۱۴	اصول و ضوابط نوشتن پرسش‌های عینی
۱۱۶	اصول نوشتن پرسش‌های چندگزینه‌ای
۱۱۹	اصول و ضوابط تنظیم پرسش‌های امتحان:
۱۲۷	فصل پنجم: اجرای امتحان
۱۲۷	اجرای امتحان
۱۲۷	(۱) آماده‌سازی شرایط فیزیکی امتحان
۱۲۹	نکات ضروری برای آماده‌سازی شرایط روانی امتحان
۱۳۰	نمره‌گذاری امتحان

۱۳۱	الف) اصول و قواعد نمره‌گذاری پرسش‌های عینی و عینی-انشایی
۱۳۴	ب) اصول و قواعد نمره‌گذاری پرسش‌های انشایی
۱۳۸	تجزیه و تحلیل امتحان
۱۳۸	جدول نتایج امتحان
۱۴۰	آزمودنی در امتحان
۱۴۱	پرسش در امتحان
۱۴۲	عملکرد کلاس
۱۴۴	تجزیه و تحلیل پرسش‌های عینی
۱۵۹	معنی‌دار نیست
۱۶۱	فصل ششم: روایی و پایایی
۱۶۱	روایی (اعتبار) امتحان
۱۶۶	پایایی (اعتماد)
۱۶۷	آزمون
۱۷۰	عملیاتی بودن امتحان (قابلیت اجرا)
۱۷۰	هنجاریایی
۱۷۲	انواع هنجار
۱۷۹	فصل هفتم: کاربرد روش‌های آماری
۱۸۰	آمار و علم آمار
۱۸۰	آمار توصیفی:
۱۸۱	آمار استنباطی:
۱۸۳	الف) جدول توزیع فراوانی
۱۸۸	ب) نمودارهای فراوانی
۱۸۹	الف) هیستوگرام (ستونی)
۱۹۰	ب) نمودار میله‌ای
۱۹۲	شاخص‌های گرایش مرکزی
۱۹۲	میانگین
۱۹۵	ویژگی‌های میانگین
۱۹۶	میان
۱۹۷	مقایسه شاخص‌های مختلف مقدار متوسط
۱۹۸	توزیع طبیعی یا نرمال
۱۹۹	محاسبه میانگین وزنی
۲۰۰	شاخص‌های پراکندگی

۲۰۷	تفسیر انحراف استاندارد
۲۰۸	مقایسه نمرات با استفاده از انحراف استاندارد و میانگین
۲۱۳	فصل هشتم: ارزش‌یابی توصیفی
۲۱۳	مفهوم ارزش‌یابی توصیفی
۲۱۴	ویژگی‌های ارزش‌یابی توصیفی
۲۱۶	الف) آزمون‌های عملکردی (سنجش عملکردی)
۲۲۱	ب) کارپوشه (مجموعه کارها)
۲۲۳	ج) سنجش مشاهده‌ای
۲۲۳	د) مصاحبه (پرسش شفاهی)
۲۲۶	ه) سنجش پرسش‌نامه‌ای
۲۲۸	ز) پروژه (کا) تحقیقی
۲۴۷	کتابخانه
۲۴۹	پیوست

پیش‌گفتار

ارزش‌یابی به عنوان یکی از مهارت‌های چهارگانهٔ معلمان، مستلزم دانش، مهارت و ابزارهای مفید، دقیق و کارا بوده و خواهد بود. فرآیند داوری آگاهانه و مستدلی که نیازمند داده‌های اولیه در مورد ویژگی‌های مختلف پدیده‌ها- از جمله یادگیری در فراگیران- است. این داده‌ها و اطلاعات اولیه به مدد ابزارها و روش‌های مناسب و مفید به دست می‌آیند. معلمان در فرآیند یاددهی- یادگیری قبل از آغاز آموزش، ضمن آن و در پایان، نیازمند ارزش‌یابی از عناصر ضروری آموزش و پرورش و در رأس همهٔ یادگیری هستند و در این چرخه ابزارهای متعددی را نیاز دارند.

در این کتاب ارزش بر این است تا اصول و فنون حاکم بر فرآیند ارزش‌یابی کمی و کیفی را به تفصیل تشریح کرده و توضیح دهیم. با توجه به اینکه ارزش‌یابی یکی از مسائل کلیدی و اساسی در نظام آموزشی ایران است، از این رو نیازمند وجود منابعی است تا علاوه بر تشریح مفاهیم تئوری، مفاهیم عملی موجود در فرآیند ارزش‌یابی را نیز پوشش دهد که این کتاب هر دو مقوله یعنی؛ هم مفاهیم تئوری و هم مفاهیم عملی ارزش‌یابی از یادگیری را در بر می‌گیرد و با توجه به اینکه نیاز شدید به یادگیری ابزار و روش‌های ارزش‌یابی در معلمان و مربیان احساس می‌شود، این نوشته برای جبران خلأ موجود به گونه‌ای نوشته شده است که مباحث و مطالب کاربردی و مفید در کمترین حجم ممکن با بیانی ساده را جهت تهیه، اجرا، نمره‌گذاری و تجزیه و تحلیل امتحان، ارزش‌یابی توصیفی ... در اختیار معلمان و طراحان آزمون قرار دهد. همچنین این نوشته علی‌رغم دقت و مستندانی فراوان عاری از نقص و اشکال نیست و کلیهٔ خوانندگان محترم بر نگارندگان منت می‌گذارند اگر با پیشنهادها و انتقادهای خود زمینه‌ساز غنای بهتر و بیشتر آن در چاپ‌های بعدی باشند.